

Tampereen luontokoulu Korento

Toimintakertomus lukuvuosi 2017–2018

Tampereen kasvatus- ja opetustoimen lisäpalveluna Tampereen luontokoulu Korento tarjoaa luontokoulupäiviä tamperelaisille koulu- ja varhaiskasvatusryhmille. Muuta toimintaa oli mm. kesäkurssit alakoululaisille, Vihreä lippu-toiminta, Veso-päivien työpajat sekä laaja-alainen yhteistyö eri ympäristötoimijoiden ja sidosryhmien kanssa.

Luontokoulun asiakasmäärä oli lukuvuonna 2017-2018 yhteensä **6233**. Lapsia tavoitettiin ryhmien mukana yhteensä 5279. Aikuisia oli luontokouluryhmien mukana 540. Taulukko on sivulla 2.

KETURA-työryhmä

Tampereen Kestävän tulevaisuuden rakentaminen -työryhmä kokoontui viisi kertaa. Työryhmään kuuluu Pekka Jokela (Kämmenniemen koulun rehtori, pj.), Sanna Huikuri (Kestävän kehityksen suunnittelija, Kestävä yhdyskuntayksikkö), Tanja Jurvanen (suunnittelija, sihteeri), Jenni Skaffari (ympäristökasvattaja), Anne Viitalaakso (ympäristökasvattaja), Tiina Hakala (ympäristöneuvoja, Ekokumppanit Oy), Sonja Joutsela (lastenhoitaja), Kaisa Loikkanen (luokanopettaja), Virpi Oksala (aineenopettaja), Anne Liimola (päiväkodin johtaja) ja Tarja-Kaarina Lääperi (maailmankoulun opettaja). Kokouksissa oli myös mukana Olli Vakkala (Ekokumppanit Oy/Järviluontokeskus-hanke) sekä kasvatus- ja opetuspäällikkö Tuija Viitasaari.

Työryhmä käsittelee laajasti Tampereen ympäristökasvatuksen ja globaalikasvatuksen edistämistä ja palvelemista, mutta toimii myös luontokoulu Korennon kehittämisen ja tukifoorumina.

Lukuvuoden keskeinen teema oli Kestävän tulevaisuuden -suunnitelman laatiminen ja sen siirtäminen osaksi yksiköiden toimintaa.

TOIMINTA

Luontokoulun esimiehenä toimii Kämmenniemen koulun rehtori Pekka Jokela. Luontokoulun vakituiseen henkilökuntaan lukuvuonna 2017–2018 kuului Jenni Skaffari (kouluryhmät) ja Anne

Viitalaakso (esiopetus- ja varhaiskasvatusryhmät). Sarka Oy:n kautta työntekijänä oli moniosaaja Jyrki Ihalainen, joka suoritti samalla KAITO-koulutuksen.

Luontokoulu Korento tavoittaa vuosittain merkittävän osan perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen lapsista. Esikoulun oppilaista ja 7.luokkalaisista luontokoululla vieraili enemmistö. Viisivuotiaat ja neljännen luokan oppilaat olivat seuraavaksi suurimmat ikäryhmät. Muutamia perhepäivähoitoryhmiä vieraili myös luontokoululla. Opiskelijaryhmiä ja ulkomaisia vieraita kävi oppimassa toiminnallista tapaa opettaa ulkona.

Luontokoulun asiakasmäärä lukuvuonna 2017-2018						
Ryhmän tyyppi	Montako luokkaa/ryhmää (syksy/kevät)	Kuinka monena päivänä	Montako eri oppilasta	Montako eri oppilaskäyntiä	Aikuisia	Osallistumis-käynnit yhteensä
Koululaiset (5h)						
- 4.lk	63		1490		69	
- 7.lk	65		1427		89	
- muut luokka-asteet	10		230		10	
Yhteensä	138		3147		168	3315
Varhaiskasvatus ja esiopetus						
354 +18 opisk. syksy/kevät (164+208=372)	71+82=153					
- esikoululaiset	86		1238			
- 4-5-vuotiaat	58		714			
- muut	9		108			
Opiskelijoita vk-ryhmien mukana					18	
Yhteensä	153		2060		372	2432
Kesäkurssit						
- Luonnossa luovasti		5		72		72
Ryhmät yht.			5279		540	5819
Avoimet ovet (syksy 50 ja kevät 13)			27		36	63
Yölaulajaretki			2		15	17
Ympäristötori			15		15	30
Ilmastokonferenssi					80	80
Koulutukset ja työpajat					120	120
(Tuunaa tuntisi, Vihreä lippu-veso+kiky; Ilmiöt rannalla-koulutus 15+40+40+25=120)						
Vierailija- ja opiskelijaryhmät					104	104
Yhteensä						6233

VIHREÄ LIPPU

Luontokoulu toimii Vihreä lippu -ympäristökasvatusohjelman edistäjänä. Terälahden koulukiinteistön kanssa yhteistyö Vihreä lipun ympärillä jatkui tiiviiseen tapaan; mm. 18.1. koko koulun pajapäivässä oltiin mukana. Terälahden koulun Vihreä Lippu-päivää 2.2.2018 vietettiin lumiukko-tapahtumana, mikä oli Suomen Ladun haastetapahtuma. Mukana oli päiväkotikielisekko sekä kaikki luokat eli yhteensä noin sata.

Luontokoululta osallistuttiin Vihreä Lippu-raatiin. Raati kokoontui säännöllisesti luontokoulun tiloissa. Terälahden kiinteistö osallistui mm. Energiansäästöviikon energiansäästötanssiin <https://www.youtube.com/watch?v=oWLOAk3Naw8>

Vihreä Lippu-päällikkö Iitu Kiminki vieraili luontokoululla 30.5.2018.

KESÄKURSSIT

Kesäkurssitoimintana järjestettiin yölaulaja-retki Terälahdessa. Osallistujia oli retkellä 17. Avoimet ovet -tapahtuma järjestettiin torstaina 7.6. yhteistyössä Terälahden kirjaston kanssa.

Luonnossa Luovasti-leiri alakoululaisille oli viikolla 24 (ma-pe klo 10.15–14.30). Leirillä oli noin 15 lasta päivittäin (yhteensä 72 viitettä päivänä). Leirin yksi kohokohta oli alueelle ennestään tuntemattoman tummaverkkoperhosen löytyminen Terälahden koulun vierestä. Leirillä oli vierailijana nokialainen perhosharrastaja Marko Jaakkola, jonka avulla rauhoitettu perhonen tunnistettiin.

AVOIMET OVET

Avoimet ovet -tilaisuus järjestettiin luontokoululla 4.12.2017. Samaan aikaan vietettiin Terälahden koulun Suomi 100-juhlaa. Avoimiin oviin osallistui noin 50 henkilöä, vaikkakin kaikki 130 juhlijaa kävivät luontokoulun tiloissa juhlakahvilla. Kesän avoimissa ovissa, joka pidettiin yhteistyössä Terälahden kirjaston kanssa, osallistujia oli 13.

TYÖYHTEISÖ

Tärkeitä henkilöitä luontokoulun toiminnan kannalta työyhteisössä ovat olleet vahtimestari Veikko Montonen sekä Terälahden koulun ruokapalveluhenkilöt. Yhteistyö Terälahden opettajien, koulu- luokkien ja päiväkodin kanssa jatkui tiiviinä. Myös Terälahden kirjaston kanssa tehtiin yhteistyötä

mm. kesän tapahtumassa ja saimme luontoaiheisia poistokirjoja luontokoululle. Vihreä Lippu-toiminnassa oltiin aktiivisesti mukana.

YHTEISTYÖ

Luontokoulun yhteistyö nivoutuu tiiviisti Tampereen varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen, jonka lisäpalveluna luontokoulu Korento toimii. Terälahdessa on erinomainen opetusympäristö ja runsaslajinen Kiimajoenjoen eliöstö sekä metsäympäristö elämyksineen.

Tampereen luontokoulu Korennon ympäristökasvatustyö näkyy myös koko Tampereen ja Pirkanmaan ympäristökasvatustyön kehittämässä sekä valtakunnallisessa LYKE-verkostossa.

PYY: Yhteistyötä Pirkanmaan ympäristökasvatuksen yhteistyöryhmän (PYY /Pyrstö) kanssa toteutettiin säännöllisesti, kuten myös kaupungin omien ympäristötoimijoiden kuten Ekokumppaneiden kanssa. Pyrstön kokouksiin osallistuttiin viisi kertaa lukukauden aikana. PYYn toiminta oli tänä lukuvuonna laajempaa kuin ennen, sillä verkostolla oli oma osa-aikainen työntekijä, Minna Puurula. Luontokoulu oli mukana suunnittelemassa Pirkanmaan alueellisia ympäristö- ja seikkailukasvatuspäiviä, jotka toteutetaan Virroilla 5.-6.10.2018.

LYKE -verkosto (www.lyke.fi). Yhtenä tärkeänä yhteistyökumppanina toimi LYKE-verkosto. Jenni Skaffari kuuluu LYKEN hallitukseen.

Järviluontokeskus-hanke/Ekokumppanit:

Lukuvuonna jatkettiin yhteistyötä Järviluontokeskus-toimijoiden kanssa. Luonto-opetusta emme pilotti-hankkeena kyenneet antamaan Järviluontokeskukselle, koska kalenterimme on täynnä luontokouluryhmiä eikä ole kolmatta työntekijää. Järviluontokeskus-hankkeessa luonto-opetusta pilotoidaan syksyllä 2018 Liikkuvan koulun kanssa.

Järviluontokeskuksen sidosryhmätilaisuuteen 19.6.2018 osallistui Anne Viitalaakso. Luonto on onneksi tärkeä keskuksen toiminnassa, vaikka keskus tullaan rahoittamaan elinkeinopohjaisesti.

HARJOITTELIJAT JA VIERAILIJAT

Luontokoulussa oli jälleen useita harjoittelijoita lukuvuonna 2017-2018. Myös vierailijoita oli kuluneen lukuvuoden aikana Yhdysvalloista asti. Oli mukava huomata, että luontokoulutoiminta kiinnostaa monia.

Syksy 2017 työntekijät

- Kaksi TET-harjoittelijaa syyskuussa
- TE-keskuksen kautta Chris Thompson 2.10.-31.10.2017
- Jyrki Ihalainen Sarka Oy:stä (+ KAITO-koulutus), työsopimus jatkui 31.5.2018 asti

Kevät 2018 työntekijät

- Heikki Vesa Ahlmanin luonto- ja eräopaskoulutuksesta 29.1.-2.2.2018
- Iiris Kettunen Ahlmanin luonto- ja eräopaskoulutuksesta 5.3.-29.3.2018
- Tuuli Mäkinen Jyväskylän Yliopistosta pedagogisten opintojen työjaksolla 16.4.- 8.5.2018
- Eveliina Piirtola touko-kesäkuussa 2.5.2018 (jatko syyslomaan asti)
- Kesäkursseilla viikko Tiina Haavus JEDU, Luonto-ohjaaja/luontokuntoutus
- Yksi TET-harjoittelija toukokuussa

Muut vierailijat

- TREDUn 18 lähihoitaja-opiskelijat 8.9.2017
- TAKKin ympäristökasvattaja-opiskelijat 31.8.2017
- Professori Kyung-Sook Bang Etelä-Koreasta (College of Nursing, Seoul National University) oli vierailemassa luontokoululla ja seuraamassa ryhmää 7.2.2018
- Luokanopettajaopiskelijat 14.3.2018 Yhdysvalloista Montanan yliopistosta
- Opinto-ohjaajat Tampereen kouluista 23.3.2018 luontokoululla Juhani Kaasisen koolle kutsu-
mana
- TAKKin ympäristökasvattaja-opiskelijat 23.5.2018 opettaja Petra Lattusen kanssa
- FEE Suomi/ Iitu Kiminki Vihreä Lippu -toimistolta Helsingistä vierailulla luontokoululla 30.5.2018

AUDITOINTI

- LYKE-verkoston eri toimijat arvioivat ympäristökasvatusta yksiköissä. Tampereen luontokoulu Korentoa auditoi 5.4.2018 Marttisten nuorisokeskuksesta kaksi työntekijää.

KOULUTUKSET

LYKE-verkoston tapaamiset:

- Pohjois-Savossa 9.-10.11.2017
- Kevään LYKE-tapaaminen ja seikkailukasvatuspäivät Vierumäellä seikkailukasvattajien kanssa 14.-
16.3.2018.
- 9.8.2017 Pohjois-Hervannan opettajille vesio sekä Kiky-iltapäivä 10.4.2018. (2x40 henkilöä)

- 8.5.2018 Ilmiöt rannalla-koulutus Korennossa /SYKLI / Aulikki Laine ja Essi Aarnio-Linnavuori.
- 16.5.2018 Kuntaliiton ilmastokonferenssi Helsingissä (esitys 15 min)
- Työpaja Pirkkalan Suupanniityn koululla (1 h x 3).
- 3.2.2018 Tuunaa tuntisi -messut Tredun toimipisteessä, Kalevassa (työpaja)

MEDIANÄKYVYYS

Jyrki Ihalainen loi Tampereen luontokoululle uuden logon, jolla pyritään kehittämään luontokoulun imagoa.

- Nettisivut: <http://luontokoulu.blogit.tampere.fi/>
- Teisko-Aitolahti -lehti
- Suur-Tampere-lehti
- Instagram-päivitykset
- Kestävä Tampere -facebookisivustolle päivittäminen luontokoulun toiminnasta säännöllisesti
- Success Story -kirjaan oma kappale Tampereen luontokoulusta, esimerkkinä hyvästä ulkona opettamisesta/ilmiöpohjaisesta opettamisesta Suomessa.

OPPIMISYMPÄRISTÖN KOHENTAMINEN

Luontokoulu sai oppimisympäristöjen kehittämishankerahaa ympäristön korjaamiseen. Tällä rahalla saatiin ulko-opetusaluetta kuntoon ja turvallisemmaksi. Silta, polut, puuvajan katto, huoltotie sekä laavu- ja nuotiopaikka kunnostettiin.

Nyt on hyvä jatkaa luontokouluryhmien kanssa metsäopetusta ja tehdä tärkeää ympäristökasvatus-työtä.